

ДАЛАЙВАН АУДИТ

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

“Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан”ТББ

2015 оны 12-р сарын 31-ний өдрөөр тасалбар
болгосон санхүүгийн тайлан

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

“Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан” ТББ -ын Удирдах Зөвлөлд

Бидний дүгнэлт

Бид 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ээр тасалбар болгосон санхүүгийн байдлын тайлан, жилийн эцсээрх үр дүнгийн тайлан болон цэвэр хөрөнгийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон гол чухал нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын хураангуйг багтаасан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлээс бүрдсэн “Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан” ТББ-ын санхүүгийн тайланд аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бидний дүгнэж байгаагаар эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь бүхий л материаллаг асуудлаар “Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан” ТББ-ын 2015 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдал, тухайн жилийн үр дүн, цэвэр хөрөнгийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартад нийцүүлэн Сангийн Яамны 385-р тушаалаар баталсан Төрийн бус байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын зааврын дагуу үнэн зөв илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитаа Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэсэн болно. Энэ стандартын дагуу бидний хүлээх үүрэг хариуцлагыг энэхүү тайлангийн Санхүүгийн Тайлангийн Аудитад Хүлээх Аудиторын Үүрэг Хариуцлага хэсэгт харуулсан. Бидний олж авсан аудитын нотолгоо нь аудитын дүгнэлт гаргахад хангалтай бөгөөд зохистой гэж бид үзэж байна.

Хараат бус байдал

Бид Олон Улсын Ёс зүйн Хорооноос гаргасан санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн шаардлагуудын дагуу Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-аас хараат бус байж, эдгээр шаардлагуудын дагуух ёс зүйн бусад үүрэг хариуцлагуудыг мөрдөж ажилласан.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага бусад мэдээллийн хувьд хариуцлага хүлээнэ. Бусад мэдээлэлд Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ын жилийн тайланг хамааруулах бөгөөд үүнд санхүүгийн тайлан болон аудиторын дүгнэлт тайлан багтаагүй. Аудиторын тайлан гарахаас өмнө Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ын 2015 оны жилийн тайлан бэлтгэсэн.

Говийн Оюу хөгжлийг дэмжих сан (ХДС) нь “Хамтын ажиллагааны гэрээ”, Сангийн дүрмийн дагуу үйл ажиллагаагаа ил тод зохион байгуулж Сангийн удирдах зөвлөлөөс санхүүжүүлэхээр баталсан орон нутагт хэрэгцээтэй төсөл, хөтөлбөрүүдийг журмын дагуу санхүүжүүлэн, сангийн дүрэм, холбогдох журмыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласанаар санхүүжилт авсан төсөл хөтөлбөрүүд амжилттай хэрэгжсэн байна.

Санхүүгийн тайлангийн талаар Удирдлага болон засаглах удирдлагын хүлээх хариуцлага

Удирдлага нь СТОУС-ын дагуу санхүүгийн тайланг бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах үүрэг хүлээхээс гадна залилан эсвэл алдаанаас үүдэх материаллаг алдаатай тайлагналгүй санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэхэд зайлшгүй чухал гэж тодорхойлсон дотоод хяналтуудыг тодорхойлно.

Санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага, төлбөрийн чадваргүй болох эсвэл үйл ажиллагаагаа зогсоохоос шийдсэнээс бусад тохиолдолд, тасралтгүй байх зарчмын дагуу Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ын үйл ажиллагааг зогсолтгүй явуулах байгууллагын чадамжийг үнэлэх үүргийг хүлээнэ. Компанийн засаглах удирдлага нь санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүргийг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх хариуцлага

Бидний зорилго бол санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ залилан эсвэл алдаанаас үүдэх материаллаг алдаатай тайлагналгүй бэлтгэгдсэн эсэх талаар хамгийн боломжит баталгаа олж авах, өөрийн дүгнэлтийг илэрхийлсэн аудиторын тайланг бэлтгэх явдал юм. Хамгийн боломжит баталгаа гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч АОУС-ын дагуу хийж гүйцэтгэсэн аудит нь оршин байгаа буруу тайлагналыг байнга илрүүлнэ гэсэн баталгааг өгөхгүй юм. Залилан эсвэл алдаанаас шалтгаалан буруу тайлагнал үүсэж болох ба дангаараа эсвэл нийтдээ материаллаг гэж үзсэн бол санхүүгийн тайланд тулгуурлан хэрэглэгчийн гаргах эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх боломжтой юм.

АОУС-ын дагуу бид аудитын туршид мэргэжлийн үл итгэх хандлагыг баримтлан мэргэжлийн шийдэл гаргаж ажилласан. Мөн бид дараах ажлуудыг хийсэн:

- Санхүүгийн тайланд залилан эсвэл алдаанаас үүдэх материаллаг алдаатай тайлагнал байх эрсдэлийг тодорхойлж үнэлсэн, тэдгээр эрсдэлүүдэд хариу аудитын горимуудыг тодорхойлж хэрэгжүүлсэн, мөн дүгнэлтийн үндэслэл болох аудитын хангалттай нотолгоо олж авсан. Зөвхөн нэг алдаанаас бус үгсэн хуйвалдсан үйл ажиллагаа, хуурамчаар үйлдэх, санаатай орхигдуулах, дотоод хяналтыг үл хэрэгсэх эсвэл гуйвуулах зэрэг залилангаас шалтгаалсан материаллаг буруу тайлагналыг илрүүлэхгүй байх эрсдэлтэй.
- Аудитын зохистой горимыг боловсруулахын тулд байгууллагын дотоод хяналтын тогтолцооны талаар ойлголт олж авсан, гэхдээ Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ын дотоод хяналтын үр дүнтэй байдалд дүгнэлт өгөх зорилгогүй.
- Байгууллагын ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, удирдлагын хийсэн тооцоолол болон тодруулгын зохистой байдлыг үнэлсэн.
- Хэрэв байгууллагын тасралтгүй байх чадавхад материаллаг тодорхойгүй байдал байна гэж үзвэл бид санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгын хэсэгт анхаарлаа хандуулах болно. Хэрэв энэ талаар холбогдох тодруулгад хангалттай дурдаагүй байвал бид аудитын дүгнэлтээ өөрчлөх болно. Бидний өгөх аудитын дүгнэлт нь аудиторын тайланг огноолох өдөр хүртэлх аудитын нотолгоонд суурилна. Иймд Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ын тасралтгүй байх чадварт нөлөөлөх нөхцөл байдал ирээдүйд үүсэж болох юм.
- Санхүүгийн тайлангийн бүтэц, агуулга, толилуулга болон тодруулгыг бид бүхэлд нь шалгаж санхүүгийн тайлан нь ажил гүйлгээ ба үйл явдлыг үнэн зөв харуулсан эсэхийг үнэлсэн.

Ерөнхий Захирал, МНБ

Ц.Жигдэн

2017 оны 12 дугаар сарын 13

ГОВИЙН ОЮУ ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ САН ТББ

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жил

		2015.09.23 мянган төгрөг	2015.12.31 мянган төгрөг
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4.1	-	974,166.1
Авлага		-	-
Бараа материал		-	-
Урьдчилж төлсөн зардал		-	-
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		-	974,166.1
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө	4.2	-	695.0
Хуримтлагдсан элэгдэл-үндсэн хөрөнгө		-	-
Биет бус хөрөнгө (цэвэр)		-	-
Хөрөнгө оруулалт ба бусад хөрөнгө		-	-
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		-	695.0
НИЙТ ХӨРӨНГӨ		-	974,861.1
ӨР ТӨЛБӨР БА ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн өр төлбөр			
Дансны өр		-	-
Татварын өр		-	-
Банкны богино хугацаат зээл		-	-
Урьдчилж орсон орлого		-	-
Бусад өр төлбөр		-	-
Эргэлтийн өр төлбөрийн дүн		-	-
Цэвэр хөрөнгө			
Хязгаарлалтгүй нөөц		-	-
Хуримтлагдсан үр дүн	4.3	-	974,861.1
Цэвэр хөрөнгийн дүн		-	974,861.1
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ		-	974,861.1

Баталсан: 2016.01.05

 ГОВИЙН ОЮУ
 ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ
 САН
 С.Эрдэнэбат
 Гүйцэтгэх захирал

Бэлтгэсэн:

Б.Батхуяг
 Ерөнхий нягтлан бодогч

"DALAIVAN AUDIT" Co.,Ltd
 CERTIFIED ACCOUNTING, AUDITING
 & APPRAISAL

ГОВИЙН ОЮУ ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ САН ТББ

ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жил

	2015.09.23	2015.12.31
	мянган төгрөг	мянган төгрөг
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	4.4	
Хөтөлбөр, төслийн орлого	-	3,993,980.0
Бэлэг, хандив, тусламжийн орлого	-	-
Бусад орлого	-	-
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогын дүн		3,993,980.0
Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	4.5	
Төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжүүлэлтийн зардал		3,010,722.4
Байгууллагад өгсөн хандив тусламж		-
Хувь хүнд өгсөн хандив тусламж		-
Цалин хөлс, шагнал	-	2,795.8
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	-	307.5
Засвар үйлчилгээний зардал	-	229.0
Бичиг хэргийн зардал	-	226.6
Түрээсийн зардал	-	2,475.0
Цэвэрлэгээ үйлчилгээний зардал	-	-
Тээврийн зардал	-	50.9
Элэгдлийн зардал	-	-
Зар сурталчилгааны зардал	-	448.9
Шуудан, холбооны зардал	-	486.2
Хангамжийн материалын зардал	-	988.8
Сургалтын зардал	-	-
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал	-	-
Хурал, семинарын зардал	-	-
Бусад зардал	-	387.8
Үндсэн үйл ажиллагааны нийт зардал		8,396.5
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН		974,861.1
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого ба зардал		
Валютын ханшийн зөрүүний ашиг/(алдагдал)	-	-
Бусад орлого	-	-
Үндсэн бус үйл ажиллагааны үр дүн		-
ТАЙЛАНТ ҮЕИЙН ЦЭВЭР ҮР ДҮН		974,861.1

Баталсан:

С.Эрдэнэбат
Гүйцэтгэх захирал

Бэлтгэсэн:

Б.Батхуяг
Ерөнхий нягтлан бодогч

"DALAIVAN AUDIT" Co.,Ltd
CERTIFIED ACCOUNTING, AUDITING
& APPRAISAL

ГОВИЙН ОЮУ ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ САН ТББ

ЦЭВЭР ХӨРӨНГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН
2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жил

	2015.09.23 мянган төгрөг	2015 оны туршид мянган төгрөг	2015.12.31 мянган төгрөг
Хязгаарлалтгүй нөөц	-	-	-
Хязгаарлалттай нөөц			
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл			
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц			
Хуримтлагдсан үр дүн	-	974,861.1	974,861.1
ЦЭВЭР ХӨРӨНГИЙН ҮЛДЭГДЭЛ/ӨӨРЧЛӨЛТ	-	974,861.1	974,861.1

Баталсан:

С.Эрдэнэбат
Гүйцэтгэх захирал

Бэлтгэсэн:

Б.Батхуяг
Ерөнхий нягтлан бодогч

"DALAIVAN AUDIT" Co.,Ltd
CERTIFIED ACCOUNTING, AUDITING
& APPRAISAL

ГОВИЙН ОЮУ ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ САН ТББ

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жил

	2015.09.23 мянган төгрөг	2015.12.31 мянган төгрөг
Үйл ажиллагааны орох мөнгөн гүйлгээ		
Төсөл, хөтөлбөрөөс хүлээн авсан мөнгө	-	3,993,980.0
Бэлэг, хандив, тусламжаас хүлээн авсан мөнгө	-	-
Бусад үйл ажиллагаанд хүлээн авсан мөнгө	-	-
Үйл ажиллагааны нийт орох мөнгөн гүйлгээ	-	3,993,980.0
Үйл ажиллагааны гарах мөнгөн гүйлгээ		
Ажиллагчдад олгосон мөнгө	-	(2,795.8)
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн мөнгө	-	(307.5)
Бараа материал худалдан авахад төлсөн мөнгө	-	(5,057.3)
Ашиглалтын зардалд төлсөн мөнгө	-	-
Түлш шатахуун, тээврийн хэрэгсэл, сэлбэгт төлсөн	-	(235.9)
Төсөл, хөтөлбөрт олгосон мөнгө	-	(3,010,722.4)
Төлсөн хүү	-	-
Төлсөн татвар	-	-
Даатгалын төлбөрт төлсөн мөнгө	-	-
Үйл ажиллагааны нийт гарах мөнгөн гүйлгээ	-	(3,019,118.9)
Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-	974,861.1
Хөрөнгө оруулалтын орох (гарах) мөнгөн гүйлгээ		
Худалдсан урт хугацаат хөрөнгийн орлого	-	-
Худалдаж авсан урт хугацаат хөрөнгө	-	(695.0)
Хөрөнгө оруулалтын цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-	(695.0)
Санхүүгийн орох (гарах) мөнгөн гүйлгээ		
Банкнаас авсан зээл	-	-
Банкны зээлийн төлөлт	-	-
Хүүгийн орлого	-	-
Валютын ханшийн зөрүүний ашиг/(алдагдал)	-	-
Санхүүгийн цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-	-
БҮХ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	974,166.1
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	974,166.1

Баталсан:

С.Эрдэнэбат
Гүйцэтгэх захирал

Бэлтгэсэн:

Б.Батхуяг
Ерөнхий нягтлан бодогч

"DALAIVAN AUDIT" Co.,Ltd
CERTIFIED ACCOUNTING, AUDITING
& APPRAISAL

Тодруулга (2) ТАЙЛАН БЭЛТГЭСЭН ҮНДЭСЛЭЛ

Санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд ашигласан гол нягтлан бодох бүртгэлийн зарчмуудыг дор харуулсан. Эдгээр бодлогуудыг бүх цаг хугацаанд тогтвортой ашигласан.

2.1 Санхүүгийн тайлагналын суурь

Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ийн удирдлагын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлангууд нь түүхэн өртгийн зарчмаар, мөнгөн сууриар бэлтгэгдсэн байна.

2.2 Тайлан бэлтгэсэн үндэслэл

Санхүүгийн тайлан нь Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-д нийцүүлэн Сангийн Сайдын 385-р тушаалаар батлагдсан Төрийн бус байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын заавар-ын дагуу бэлтгэгдсэн.

2.3 Санхүүгийн хэрэгслүүд

Санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөр нь мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө, авлага, өр төлбөр, санхүүгийн орлого, зардлаас бүрдэнэ.

2.4 Тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчим

Тасралтгүй байх зарчмын дагуу байгууллага өөрийн бизнесийг төсөөлж болох ирээдүйн хугацаанд үргэлжлүүлнэ гэсэн төсөөлөл дээр үндэслэн санхүүгийн тайлангаа бэлтгэнэ. Хэрэв удирдлага байгууллагыг татан буулгах, эсвэл үйл ажиллагааг нь зогсоохоор санаархаж байгаа буюу эсвэл тэгэхээс өөр ямар ч бодит боломжгүй байхаас бусад тохиолдолд ерөнхий зорилготой санхүүгийн тайлангуудыг тасралтгүй байх зарчмын дагуу бэлтгэдэг. Тасралтгүй байх таамаглалыг хэрэглэх нь зохимжтой бол тухайн байгууллага бизнесийн хэвийн явцад хөрөнгөө хэрэгжүүлж, өр төлбөрөө барагдуулах боломжтой байна гэсэн үндэслэлээр хөрөнгө ба өр төлбөрийг бүртгэдэг.

2.5 Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой гол шийдэл, төсөөлөл ба тооцоолол

СТОУС-д санхүүгийн тайлан бэлтгэхийн тулд нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол болон төсөөллийг ашиглахыг шаарддаг. Мөн Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ын удирдлага нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх явцад өөрийн шийдлийг гаргадаг. ТББ-ын удирдлага бүх боломжтой мэдээлэл болон туршлага дээрээ суурилан гаргасан тооцоолол, төсөөлөл болон шийдлээ байнга үнэлж үздэг. Санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд ашигласан тооцоолол нь бодит байдлаас зөрүүтэй байж болно.

2.6 Гадаад валютаар ажил гүйлгээ ба үлдэгдэл

Санхүүгийн тайланг Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ-ын бүртгэлийн валют болох Монгол төгрөгөөр илэрхийлсэн. Гадаад валютаар гарсан ажил гүйлгээг ажил гүйлгээ гарсан өдрийн Монгол банкны зарласан хаалтын ханшийг ашиглан Монгол төгрөг рүү хөрвүүлдэг. Гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн хөрөнгө болон өр төлбөрийг санхүүгийн тайлангийн өдрийн Монгол банкны зарласан хаалтын ханшийг ашиглан Монгол төгрөг рүү хөрвүүлдэг. Эдгээр ажил гүйлгээнээс үүссэн гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз эсвэл гарзыг үр дүнгийн тайлан болон цэвэр хөрөнгийн өөрчлөлтийн тайланд тусгагдана.

"DALAIVAN AUDIT" Co.,Ltd
CERTIFIED ACCOUNTING, AUDITING
& APPRAISAL

Тодруулга (3) НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУД

3.1 Санхүүгийн хэрэглүүр

Санхүүгийн үндсэн хэрэглүүрүүдэд дараах хэрэглүүрүүдийг хамруулна:

- Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө
- Дансны ба бусад авлага
- Дансны ба бусад өглөг

Санхүүгийн хөрөнгө ба өр төлбөр

3.1.1 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгөнд гар дээрх бэлэн мөнгө, банканд байгаа мөнгө болон 3 сар хүртэл хугацаанд мөнгө болох чадвартай хөрөнгө багтана.

3.1.2 Дансны ба бусад авлага

Авлагыг бодит үнэ цэнэ болон ажил гүйлгээний зардлын нийлбэрээр анхлан хэмжинэ. Дараа үеүдэд нь үр ашигт хүүгийн арга ашиглан хорогдуулсан өртгөөр хэмжинэ. Үл хүлээн зөвшөөрөх, үнэ цэнэ буурах, хорогдуулгын хөтөлбөрийн үед үүссэн аливаа олз, гарзыг ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Оюу Толгой ХХК нь 2015 оны 4 сарын 22-ны өдөр Өмнөговь аймаг болон Ханбогд сумтай "Хамтын ажиллагааны гэрээ"-г байгуулсан. Уг гэрээний 8.1 дэх заалтын дагуу гэрээний хэрэгжилтийг хангах зорилгоор "Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан" ТББ-ыг үүсгэн байгуулж, гэрээний 8.3-т заасны дагуу Оюу Толгой ХХК-аас жил бүр 5,000,000 ам.доллартай тэнцэх хэмжээний төгрөгийн санхүүжилтийг олгохоор заасан. Гэхдээ Оюу Толгой ХХК нь санхүүгийн дэмжлэгийг жилийн туршид хэсэгчлэн шилжүүлэх, шилжүүлэх цаг хугацаатай холбоотой шийдвэрийг гаргахдаа Оюу Толгой ХХК болон ба Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан" ТББ-ын Удирдах зөвлөлтэй зөвшилцөж санхүүгийн дэмжлэгийг (эсвэл түүний зарим хэсгийг) өгч байх заалттай тул санхүүжилтийн авлага, орлогыг мөнгөн сууриар бүртгэдэг.

3.1.3 Дансны өр ба хуримтлагдсан өр төлбөр

Ханган нийлүүлэгчээс нэхэмжлэгдсэн үед хүлээн зөвшөөрөх бараа эсвэл үйлчилгээнд төлөх дүнгээр өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрнө.

3.2 Санхүүгийн бус хөрөнгө

3.2.1 Бараа материал

Бараа материалд бизнесийн хэвийн үйл ажиллагааны үед худалдан борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй хөрөнгө, үйлчилгээнд үзүүлэх хангамжийн зүйлс хамаарна.

Бараа материалыг одоогийн байршил, нөхцөлд авчрахтай холбогдон гарсан зардлуудыг бараа материалын өртөгт оруулж тооцдог. Бараа материалын худалдан авалтын өртөгт худалдан авсан үнэ, импортын хураамж болон бусад татвар (татварын эрх бүхий байгууллагаас дараагийн үеүдэд тухайн аж ахуйн нэгжид нөхөн олгохоос бусад), тээвэрлэлт, ачиж буулгах зардал болон бэлэн бүтээгдэхүүн, материал, үйлчилгээг худалдан авахтай шууд холбогдон гарах бусад зардлууд орно. Худалдааны хөнгөлөлт, урамшуулал болон бусад адилтгах зүйлсийг хасаж худалдан авалтын өртгийг тодорхойлно.

Тайлант хугацааны эцэст бараа материалыг өртөг ба цэвэр боломжит үнийн аль багаар үнэлнэ. Ашиглалтад тавьж олгосон бараа материалыг эхэлж авснаа эхэлж зарлагдах аргаар тооцно.

3.2.2 Үндсэн хөрөнгө

Тайлант үеийн эцэст өртгөөр илэрхийлэгдсэн үндсэн хөрөнгийг өртгөөс нь хуримтлагдсан элэгдлийг хассан дүнгээр хэмжсэн. Түүхэн өртөгт хөрөнгийг худалдан авахтай шууд холбоотой зардлууд багтана.

Дараагийн үеийн зардлуудыг хөрөнгийн дансны үнэд багтаах эсвэл компани тухайн хөрөнгөтэй холбоотой эдийн засгийн өгөөжийг хүртэх боломжтой, өртгийг нь найдвартай тооцох боломжтой бол тусдаа хөрөнгөөр бүртгэнэ. Тусдаа хөрөнгөөр бүртгэгдсэн хэсгийг орлуулсан үед нь дансны үнээр нь үл хүлээн зөвшөөрнө. Бусад засвар үйлчилгээтэй холбоотой гарсан зардлыг гарсан үед нь тайлант хугацааны ашиг алдагдлын тайланд тусгана.

Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг дараах ашиглалтын хугацаанд шулуун шугамын аргаар элэгдүүлдэг.

<u>Ашиглалтын жил</u>	
Тавилга эд хогшил	10
Компьютер дагалдах хэрэгсэл	3

Тайлант хугацааны эцэст үндсэн хөрөнгийн үлдэх өртөг болон ашиглалтын хугацааг нягтлан үзэж шаардлагатай бол залруулна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны үнэ нь тооцсон нөхөгдөх өртгөөс их тохиолдолд түүнийг нөхөгдөх өртөг хүртэл нь бууруулна.

Данснаас хассанаас үүссэн олз, гарзыг хөрөнгийн дансны үнийг хүлээн авсан төлбөртэй нь харьцуулан тодорхойлох ба тэдгээрийг ашиг алдагдлын тайланд тусгана.

3.2.3 Биет бус хөрөнгө

Тусад нь олж авсан биет бус хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө өртгөөр бүртгэдэг. Анх хүлээн зөвшөөрсний дараа биет бус хөрөнгийг өртгөөс хуримтлагдсан хорогдуулалд ба аливаа үнэ цэнийн бууралтын хуримтлагдсан алдагдлыг хассан цэвэр дүнгээр бүртгэнэ.

Ашиглалтын хугацаа нь тодорхой биет бус хөрөнгүүдийг эдийн засгийн үр ашигтай хугацааных нь туршид хорогдуулах бөгөөд биет бус хөрөнгө нь үнэ цэнийн бууралтад орсон шинж тэмдэг илэрсэн үед үнэ цэнийн бууралтын үнэлгээг хийнэ. Сан нь 2015 онд ямар нэгэн программ хангамж, лиценз эзэмшээгүй байна.

3.2.4 Хязгаарлалттай болон хязгаарлалтгүй нөөц

Хязгаарлалттай нөөц нь хандивлагчийн зүгээс эсвэл хуулийн дагуу ашиглалтын нөхцөлд нь хязгаарлалт тавьсан өмч юм. Хязгаарлалтгүй нөөц нь төрийн бус байгууллагын бүрэн мэдэлд байгаа өмч юм.

Хязгаарлалттай болон хязгаарлалтгүй нөөцийг дараах байдлаар хүлээн зөвшөөрнө:

- Хандивлагч эсвэл хуулийн дагуу зорилго эсвэл цаг хугацааны хувьд түр хугацаанд хязгаарлалт тавьсан бол уг зорилго эсвэл цаг хугацааг хангагдах үед орлого хүлээн зөвшөөрнө.
- Хандивлагч эсвэл хуулийн дагуу зорилго эсвэл цаг хугацааны хувьд аливаа хязгаарлалт тавиагүй бол нөөцийг олж авах үед орлого хүлээн зөвшөөрнө.

3.3 Санхүүгийн орлого, зардал

3.3.1 Үйлчилгээний төлбөр болон бусад орлого

Орлогыг үзүүлэхээр зөвшөөрсөн аливаа худалдааны хөнгөлөлт, урамшууллын дүнг харгалзаж үзэн хүлээж авсан эсвэл авахаар хүлээгдэж буй төлбөрийн бодит үнэ цэнээр хэмжинэ.

Оюу Толгой ХХК-тай байгуулсан "Хамтын ажиллагааны гэрээ"-ний дагуу орж ирсэн санхүүжилтийн орлогыг дараах нөхцөл бүрдсэн үед хүлээн зөвшөөрнө:

- Орлогын дүнг найдвартай хэмжих боломжтой байх
- Тухайн ажил гүйлгээтэй холбоотой эдийн засгийн өгөөжийг хүртэх магадлалтай байх
- Балансын өдрөөр тухайн ажил гүйлгээний иж бүрдэлтийн үе шатыг бодитойгоор тооцох боломжтой байх
- Тухайн ажил гүйлгээтэй холбоотой гарсан зардал болон ажил гүйлгээг гүйцээхэд гарсан өртгийг найдвартай хэмжих боломжтой байх.

3.3.2 Зардал хүлээн зөвшөөрөх

Зардлыг нягтлан бодох бүртгэлийн мөнгөн суурийн дагуу гарсан үед нь хүлээн зөвшөөрнө. Мөнгөний гадагш урсгал хэлбэрээр хөрөнгийг бууруулж, өр төлбөр ихэсгэдэг эдийн засгийн өгөөжийн бууралт гарах үед зардлыг хүлээн зөвшөөрдөг.

Зардлыг тухайн гарсан жилд нь ашиг алдагдал болон бусад үр дүнгийн тайланд хүлээн зөвшөөрнө.

3.4 Татварын бүртгэл

3.4.1 Орлогын татвар

Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан ТББ нь ашгийн төлөө бус байгууллага учраас орлогын татвар тооцогдохгүй.

3.4.2 Хувь хүний орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл

Төрийн бус байгууллагын ажиллагсад олгосон цалин, хөдөлмөрийн хөлснөөс нийгмийн даатгалын шимтгэлийг Монгол Улсын "Нийгмийн даатгалын тухай" хуулийн дагуу, хувь хүний орлогын албан татварыг "Хувь хүний орлогын албан татварын тухай" хуулийн дагуу тогтоосон хувь хэмжээгээр суутган авч харьяалагдах татварын хэлтэст төлж тайлагнана. Татварыг төлөлтөөс хамаарахгүйгээр ногдуулсан үед бүртгэдэг.

Төрийн бус байгууллага нь "Нийгмийн даатгалын тухай" хуулийн дагуу нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 11 хувиар тооцож, тухайн жилийн зардалд хүлээн зөвшөөрсөн байна. Нийгмийн даатгалын шимтгэлийг төлөлтөөс хамаарахгүйгээр ногдуулсан үед бүртгэдэг.

3.5 Холбоотой тал

Холбоотой тал гэдэг нь санхүүгийн тайлан бэлтгэж байгаа байгууллагатай холбоотой хүн эсвэл байгууллага юм. Тухайн хүн эсвэл тэр хүний гэр бүлийн ойрын гишүүн нь тайлагнагч байгууллагатай холбоотой бөгөөд уг хүн нь:

- (i) Тайлагнагч байгууллагад хяналттай эсвэл хамтарсан хяналттай,
- (ii) Тайлагнагч байгууллагад үлэмж хэмжээний нөлөөтэй,
- (iii) Тайлагнагч байгууллага, тайлагнагч байгууллагын толгой компанийн гол удирдлагын багийн гишүүн байх,

Тодруулга (4) САНХҮҮГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

4.1. Тодруулга-Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө

	2015.09.23 мянган төгрөг	2015.12.31 мянган төгрөг
Бэлэн мөнгө:		
Төгрөг	-	-
Банкин дахь харилцах:		
Төгрөг	-	974,166.1
Дүн	=	<u>974,166.1</u>
	2015.09.23 мянган төгрөг	2015.12.31 мянган төгрөг
Банкин дахь харилцах:		
Төгрөг		
Хаан банк-5585698858	-	809,726.2
Хаан банк-5585644465	-	164,439.9
Дүн	-	<u>974,166.1</u>

Дээрх мөнгөний үлдэгдэл нь Даланзадгад суманд тус бүр 200 хүүхдийн хүчин чадал бүхий 25, 26 дугаар цэцэрлэгийн барилга угсралтын ажлын санхүүжилтад зарцуулагдах мөнгө байна.

4.2. Тодруулга-Үндсэн хөрөнгө

Үзүүлэлт	Барилга, байгууламж	Тавилга эд хогшил	Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	Нийт дүн
<u>Анхны өртөг:</u>				
2015.09.23-ний үлдэгдэл	=	=	=	=
Нэмэгдсэн:				
Худалдаж авсан		-	695.0	695.0
Хасагдсан:				
2015.12.31-ний үлдэгдэл	=	=	<u>695.0</u>	<u>695.0</u>
<u>Хуримтлагдсан элэгдэл:</u>				
2015.09.23-ний үлдэгдэл	=	=	=	=
Нэмж байгуулсан элэгдэл	-	-	-	-
Хасагдсан	-	-	-	-
2015.12.31-ний үлдэгдэл	=	=	=	=
<u>Үлдэгдэл өртөг:</u>				
2015.09.23-ний үлдэгдэл		=	=	=
2015.12.31-ний үлдэгдэл	=	=	<u>695.0</u>	<u>695.0</u>

4.3 Тодруулга-Цэвэр хөрөнгө

	2015.09.23 мянган төгрөг	2015.12.31 мянган төгрөг
Хязгаарлалтгүй нөөц	-	-
Хязгаарлалттай нөөц	-	-
Хуримтлагдсан үр дүн	-	974,861.1
Цэвэр хөрөнгийн дүн	=	<u>974,861.1</u>

4.4 Тодруулга-Үндсэн үйл ажиллагааны орлого

	2015.12.31 мянган төгрөг
Оюу Толгой ХХК-аас өгсөн сайн дурын санхүүжилтын орлого	3,993,980.0
Нийт орлого	<u>3,993,980.0</u>

Оюу Толгой ХХК нь 2015 оны 4 сарын 22-ны өдөр Өмнөговь аймаг болон Ханбогд сумтай "Хамтын ажиллагааны гэрээ"-г байгуулсан. Уг гэрээний 8.1 дэх заалтын дагуу гэрээний хэрэгжилтийг хангах зорилгоор "Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан" ТББ нь 2015.09.23-ны өдөр үүсгэн байгуулагдсан. Уг гэрээний 8.3-т заасны дагуу Оюу Толгой ХХК-аас тайлант онд 2,000,000 ам.доллартай тэнцэх хэмжээний буюу 3,993,980.0 мянган төгрөг шилжүүлсэнийг орлогоор бүртгэж тайлагнасан.

4.5 Тодруулга- Үндсэн үйл ажиллагааны зардал

	2015.12.31 мянган төгрөг
Төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилтийн зардал	3,010,722.4
Үндсэн ба нэмэгдэл цалин	2,795.8
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	307.5
Зар сурталчилгаа, хэвлэлийн зардал	448.9
Оффис түрээсийн зардал	2,475.0
Бичиг хэргийн зардал	226.6
Шуудан холбооны зардал	486.2
Хангамжийн материалын зардал	988.8
Засварын үйлчилгээний зардал	229.0
Тээврийн зардал	50.9
Бусад зардал	387.8
Дүн	<u>3,019,118.9</u>

Хамтын ажиллагааны гэрээний чиглэлийн дагуу тайлант онд Оюу Толгой ХХК-аас олгосон санхүүжилтийг дараах байдлаар зарцуулсан байна.

№	Санхүүжилт олгосон төсөл, хөтөлбөрийн нэр	Олгосон санхүүжилт
1	Даланзадгад сум, Шинэ суурьшилын бүсэд 25-р цэцэрлэгийн барилгын ажил	1,366,865.9
2	Даланзадгад сум, Гэр хороололд 26-р цэцэрлэгийн барилгын ажил	1,643,856.5
Дүн		<u>3,010,722.4</u>

4.7 Тодруулга - Холбоотой тал

Холбоотой талын нэр	Харьяалал	Хамаарал	Ажил гүйлгээ
Оюу Толгой ХХК	Монгол улсын хуулийн этгээд	Үүсгэн байгуулагч	Төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт
Өмнөговь аймаг, Хан богд сум бүсэд түншлэгч сум	Монгол улсын хуулийн этгээд	Хамтын ажилгааны гэрээний дагуу удирдан зохион байгуулагчид	Төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилт, хандив, дэмжлэг
Стивен Жонс	Канад улсын иргэн	Удирдах зөвлөлийн дарга	Хурал, уулзалт
Х. Сугир	Монгол улсын иргэн	Удирдах Зөвлөлийн Гишүүн	Хурал, уулзалт
Н.Наранбаатар	Монгол улсын иргэн	Удирдах Зөвлөлийн Гишүүн	Хурал, уулзалт
Б.Эрдэнэ-Очир	Монгол улсын иргэн	Удирдах Зөвлөлийн Гишүүн	Хурал, уулзалт
Майкл Гавин	Канад улсын иргэн	Удирдах Зөвлөлийн Гишүүн	Хурал, уулзалт
Д.Аамарсайхан	Монгол улсын иргэн	Удирдах Зөвлөлийн Гишүүн	Хурал, уулзалт
Ш.Байгалмаа	Монгол улсын иргэн	Удирдах Зөвлөлийн Гишүүн	Хурал, уулзалт
С.Эрдэнэбат	Монгол улсын иргэн	Гүйцэтгэх захирал	Цалин

4.8 Тодруулга-Болзошгүй өр төлбөр

2015 оны жилийн эцсийн байдлаар өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд хуулийн дагуу эсвэл үүсмэлээр хүлээсэн ямар нэг үүрэг хариуцлага байхгүй.

4.9 Тайлагналын өдрийн дараах үйл явдал

Тайлант хугацаа дуусгавар болсноос хойш 2017 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд санхүүгийн тайланд нөлөөлөх аливаа үйл явдал гараагүй байна.

Аудитын тайланг, тодруулгын хамт монгол, англи хэлээр тус бүр 2 хувь бэлтгэсэн бөгөөд эдгээрт утгын зөрүү гарвал монгол эх хувийг баримтлах болно.

ДАЛАЙВАН АУДИТ

Монгол улс, Улаанбаатар-16066
Баянгол дүүрэг, Амарсанаагийн гудамж-5
Далайван Аудит ХХК
Утас: +976-70005401, 70005404, 70005405
Факс: +976-70005403
Эмэйл: info@dalaivanaudit.mn
Вэб хуудас: www.dalaivanaudit.mn

Baker Tilly International компанийн бүрэн эрхт гишүүн